

Bu sayımızda

**SABAH qrupları
2400-dən çox tələbəni
əhatə edir**

→səh.2

**Çin Xalq Respublikası
təqaüd proqramı
elan edir**

→səh.3

**Ağdamda
yeni məktəb binasının
açılışı olub**

→səh.4

**Gözəl və zəngin
kitabxanası olan
evlər niyə çox deyil?**

→səh.5

Bayrağımız qürurumuzdur!

Ağdamda möhtəşəm Bayraq yürüşü

Ağdam rayonu, Quzanlı qəsəbəsi. Təhsil və Müdafiə nazirlikləri 9 noyabr - Azərbaycan Dövlət Bayrağı Günü münasibəti ilə "Bayraq yürüşü" keçirir.

Rayon Təhsil şöbəsinin yanından başlayan yürüş Bayraq meydanına qədər davam edəcək. Yürüş məsafəsi 1 kilometrəndən çoxdur. Bu məsafəni yürüyəcək minlərlə insan toplaşmış. Əllərində bayrağı, ürəyində bayraqna, torpağına, vətəninə sevgisi ilə hər kəs öz yerini tutmağa çalışır.

Öndə Azərbaycan bayrağının bugünkü "daşıyıcıları"dır. Onlar Azərbaycan müdafiə sənayesinin istehsalı olan zirehli texnikanın üzərində daha güvənli, daha cəsur görünürlər. "Bayraq yürüşü"-nün önündə məhz onlar gedir.

→Ardı səh.4

Xarici dilləri istənilən vaxt öyrənə bilərsiniz

Sinqapurun ilk baş naziri Li Kuan Yu hesab edirdi ki, ölkənin global dünyanın inkişaf etmiş parçalarından biri olması üçün əhalinin ingilis dilini mükəmməl bilməsi şərtidir. Düzdür, onun bu qənaətinin formalaşmasına siyasi amillər də təsir etməmiş deyildi. Birincisi, Sinqapur uzun müddət Britaniya müstəmləkəsi olmuşdu. İkincisi isə qonşuluqdakı nəhəng Çinin siyasi və iqtisadi ekspansiyası gündən-günə artırdı və müstəqil olmağın yeganə yolu dünyaya açılmaq idi. Li Kuan Yu deyirdi: "Birinci ingilis dilini bilməlisiniz, ikinci isə ana dilinizi".

Yu Sinqapurdakı "iqtisadi möcüzə"-nin müəlliflərindən biridir. Onun ingilis və ya xarici dil bilgisi ilə bağlı dedikləri isə artıq tək Sinqapur deyil,

Prosesə düzgün yanaşmaq şərti ilə

bütün dünya üçün aktualdır. Dünya sürətlə vahid dilə doğru irəliləyir. Bu dilin məhz ingilis dili, yaxud başqa dilin olacağını zaman göstərəcək. Bizim araşdırma mövzumuz isə budur: əcnəbi dili bütün yaşlarda eyni effektivliklə öyrənmək mümkündürmü? Yəqin hər birimiz azı bir dəfə eşitmişik: gənclikdə öyrəndinsə, öyrəndin, sonra xarici dili mənimsəmək çətin olur. Bu, həqiqətəmə belədir?

Miflər

Psixologiya müəllimləri Rocer Krez və Riçard Roberts yazdıqları "Böyük

üçün xarici dil: istənilən yaşda yeni dili necə öyrənməli" kitabında məhz bu mövzuya toxunurlar: İngilis dilini hər yaşda öyrənmək olarmı, yoxsa imkan artıq əldən gedib? Xarici dili öyrənməyimizə hansı miflər mane olur?

Müəlliflərin qənaətinə görə, hər bir insan nəyə nail olmaq üçün unikal fərdi bacarıq və biliklərə malikdir. Bura xarici dili öyrənmək bacarığını da aid etmək lazımdır. Əgər siz artıq gənc deyərsinizsə, ancaq xarici dil öyrənmək istəyirsinizsə, əhvalınızı pozmayın - hər şey sizin öz əlinizdədir. Yeter ki, qəlibləmiş miflərdən azad olun və onları yaxına buraxmayın.

→Ardı səh.5

1. Böyüklər əcnəbi dili uşaqlar kimi öyrənə bilməzlər. Kökündən yanlış fikirdir. Əksinə, yaşlı nəslin xarici dili uşaqlardan yaxşı qavradıqlarına dair çoxsaylı sübutlar mövcuddur. Uşaqların yalnız iki aspektdə üstünlükləri var. Birincisi, onlar böyükklərdən fərqli olaraq aksent səddini daha effektiv aşırlar. İkincisi və ən əsası isə odur ki, uşaqlar böyükklərdən fərqli olaraq dil öyrənərkən heç bir basqı altında olmurlar. Söhbət nədən gedir? Baxın, böyükklər dili öyrənərkən mütləq düşünürlər: birdən öyrənə bilmədim, necə olacaq? Uşaqlarda belə bir qorxu olmur. Bundan əlavə, danılmaz gerçəkdir ki, iş üçün hara gedirsən, ingilis dilini bilib-bilmədiyini soruşurlar.

Ötən ay Təhsil Nazirliyinə 21528 müraciət daxil olub

Təhsil Nazirliyinin Telefon Məlumat Mərkəzinə ("Qaynar xətt" xidməti, telefon: 146) daxil olan zənglər və Vətəndaşların Qəbulu Mərkəzində 2019-cu ilin oktyabr ayında vətəndaşlara göstərilən xidmətlərlə bağlı statistika açıqlanıb.

Qeyd olunan müddət ərzində həmin mərkəzlərə ümumilikdə 21528 müraciət daxil olub.

Statistikaya əsasən, Telefon Məlumat Mərkəzində 18572 zəng qəbul edilib.

Vətəndaşların Qəbulu Mərkəzində isə bu dövrdə 2956 vətəndaşa xidmət göstərilib.

Telefon Məlumat Mərkəzinə və Vətəndaşların Qəbulu Mərkəzinə daxil olmuş müraciətlərin (əsasən sorğu xarakterli olub) əksəriyyəti dərhal cavablandırılıb və operativ həll olunub. Vətəndaşların Qəbulu Mərkəzində 1855 sənəd (632 ərizə, 1223 məktub) qəbul olunub və qeydiyyatla alınıb.

Daxil olan müraciətlər daha çox şagirdlərin yerdəyişməsi, müəllimlərin işə qəbulu və yerdəyişməsi, dərslərinin bölgüsü və digər məsələləri əhatə edib.

Gələcəyin təhsili necə olacaq?

Müxtəlif cari dəyişikliklər və global trendlər həm cəmiyyətlər, həm də hər bir fərd üçün effektiv cavab tədbirlərini tələb edən yeni ehtiyaclar və imkanlar yaradır.

Belə tələblər təhsilalanların hazırlığına müəyyən təsir göstərir, çünki daimi iqtisadi və sosial dəyişikliklərlə əlaqədar olaraq təhsil sisteminin müxtəlif aspektlərinin sürətlə yenilənməsini zərurətə çevirir, yeni istiqamətlərin və fəaliyyət növlərinin, həmçinin bugünkü günə uyğun olan vəzifələrin, texnologiyaların və sosial çağırışların yaranmasına gətirir.

İqtisadi İnkişaf və Əməkdaşlıq Təşkilatı (OECD) təhsil sahəsində beynəlxalq qurum olaraq, müxtəlif təhsil səviyyələrinə və ömürboyu təlimə yönəlmiş PISA PIAAC, TALIS, ESP kimi bir sıra irihəcmli layihələr reallaşdırır.

Lakin son zamanlar təhsil sahəsindəki mövcud inkişaf durumu nəinki qərarların vaxtında qəbul edilməsini, həm də gələcək inkişafın müəyyən dərəcədə proqnozlaşdırılmasını tələb edir. Buna görə də təşkilat həm istifadəçilər, həm də əmək bazarı tərəfindən təhsil sorğusunun necə dəyişəcəyi, eləcə də gələcəkdə tələb olunan mütəxəssislərə sahib olmaq və əmək qüvvəsinin kontekstdən düşməsinə minimuma endirmək üçün siyasətin necə hazırlanmalı olduğu barədə məsələləri üzə çıxarıb.

→Ardı səh.6

Təhsilinizi STEM əsasında qurun

Təhsilin növləri

Hazırda təhsilin üç növü mövcuddur: ənənəvi təhsil, sənaye dövrü təhsili, informasiya dövrü təhsili. Ənənəvi təhsil sistemi min illərdir mövcud olub "əzbərləmə yaddaşı"-nın mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyi və uğurun imtahanlardan keçmək olduğu bir təsərrüfat cəmiyyəti üzərində köklənmişdir. Şagirdlərin əksəriyyəti məzun olduqdan sonra hökumət (qədim dövrlərdə imperatorluq) idarələrində işləyirlər. İndi əksər pedaqoqlar bu sistemin köhnəlmiş olduğunu düşünürlər. Sənaye dövrünün təhsil sistemi təxminən üç yüz ildir ki, mövcuddur və tələbələrin müəyyən sənaye məhsullarının isteh-

salı üçün "kütəli istehsal proseslərini" öyrəndikləri sənayenin tələblərinin qarşılanmasına əsaslanmışdır. Bu sistemlə tələbələr zəruri olan hər şeyi məktəbdə öyrənir və məzun olduqda təhsil də başa çatır. Uğur isə hər hansı bir istehsal sənayesində işə başlamağa əsaslanır. Bu sistem də artıq indiki dövrdə uğurla ayaqlaşmadığından köhnəlmiş hesab edilir. İnformasiya dövrünün təhsil sistemi nisbətən yeni olub, əsasən texniki biliklər və biznes məsələlərinin həlli üçün texnologiyanın tətbiqi üzərində köklənmişdir. Şagirdlər əsas bilikləri məktəbdə öyrənsələr də təhsil bununla bitmir, texnologiya daim dəyişdikcə, o da davam edir. Uğur fərdin əldə etdiyi bilik və bacarıqlar, eləcə də üzleşdiyi hər bir situasiyanın öh-

dəsindən gələ bilməsinə əsaslanır. Bu sistemdə innovasiya və fərdi yaradıcılıq yüksək qiymətləndirilir.

Ənənəvi sistemlə təhsil almış şagirdlər sənaye dövrünün təhsil sistemində uyğunlaşa bilmirlər, çünki akademik düşüncə ilə sənaye düşüncəsi kəskin şəkildə bir-birindən fərqlənir. "Əzbərləmə"-dən yaxşı qiymətlər almış və imtahanlardan uğurla keçmiş şagirdlər bildiklərini sənaye sistemində tətbiq edə və öz işlərində uğur qazana bilmirlər. Bu hal hələ də ənənəvi təhsil sistemini davam etdirən bir çox ölkələrdə baş verir. Sənaye dövrünün təhsil sisteminin şagirdləri sonralar informasiya sahəsində işləyərək əlavə təlimlərin yardımına ilə buna uyğunlaşmalı olacaqlar. Sənaye dövrünün təhsili ilə insan-

ların informasiya dövründə rəqabətə davam gətirmələri üçün ehtiyacları olan biliklər arasında böyük bir boşluq mövcuddur və bu boşluq getdikcə daha da genişlənir. Təhsil sistemlərində hələ də dəyişikliklərin baş verdiyi bir çox ölkələrdə, əsasən Avropa və Amerika-da bu vəziyyət mövcuddur.

Hazırkı idarəetmə strukturu sənaye dövrünün məhsuludur. Standartlaşdırma və nəzarət sənaye dövrü cəmiyyətinin ideyalarıdır. Səlahiyyət qərarları qoyan rəhbərlərdə qalır, işçilərə isə əmrlərə itaət etmək öyrədilir. Təlimlər onların vəzifələrinə uyğun olan iş bacarıqlarının öyrədilməsi ilə məhdudlaşır.

→Ardı səh.8

"Çin dilini öyrənmək böyük həvəs və istək tələb edir"

Xədicə Əsgərova:

"Özümüzə güvəndikdən sonra bacara bilməyəcəyimiz iş yoxdur"

Səh.7

